

Popas în Timișoara

Prefață la sufletul Timișoarei

Timișoara, în urma situației sale economice și a importanței urbane pe care o are, a devenit centrul înspre care graviteză întreaga viață românească a Banatului, înainte de retragerea instituțiilor de cultură din Cluj, bănățenii revendicau pentru cel mai mare oraș al lor, universitate, teatru național și operă, post de radio emișune și episcopie. N-au reușit să aibe aceste instituții, ca ale lor, ci ca oaspeți, în pricină pe care nu-l bine să le mai scormim acum. Ele fac parte din neînțelegera oamenilor cuminți asupra lucrurilor de mare. Au reușit, după multe frământări să aibe o episcopie pe care ne-am bucura s' o abească după importanța ei, ca „bastion de rezistență națională” și o Academie de arte frumoase.

Universitatea, teatrul, opera, Academia de muzică, toate s'au dovedit, în popasul zilei un an, a fi folositoare Timișoarei și ei s'au justificat pe deplin existența prin viața și opera lor mai întâi și apoi doilea prin înțelegerea publicului. Spectacolele operelor și ale teatrului național au fost viu frecventate; la Academia de muzică s'au înscris și pevi localnici într'un număr care a umit instituția, și-asa mai departe. Iată că Timișoara nu este numai un oraș industrial și în care instituțiile de înaltă cultură n'au răsturi mari. Timișoara este azi un centru românesc de serioasă activitate. Dacă pe plan cultural se muncește asiduă și cu toată biria răvna, românește, n'ar strica același noștrii și în latura economică, unde poate că — g'ar găsi destule greșeli din punctul de vedere românesc.

O raită prin activitatea timișorenilor nu n'ar face complet dacă nu ținem seama și de acel duh al locului, de caracterul orașului. În totdeauna un oraș este văzut mai întâi de exterior. Firmele prăvăliilor, monumentele proprii zise) întreținerea străzilor, îngrijirea parcurilor, etc., toate acestea fac parte din ansamblul orașului și-i definesc caracterul. Un străin când vine la Timișoara feră izbîit mai întâi de aceste aspecte exterioare. Dar cu cât stau mai mult în oraș, cu ricităși descoperi laturile interioare ale vieții sale, acele straturi de activitate care fac parte din sufletul orașului.

Despre sufletul românesc al orașului Timișoara trebuie să se vorbească necontenit, privindu-i toată înfățișarea și definindu-l în întregime. Prin ce se manifestă acest suflet, ce îl animă, ce l' conține, unde-i s'au valorile și scâderile, ce importanță are și cât e de puternic. Tot așa despre sufletul românesc al întregii regiuni, cu conștiința că faci o operă națională, că mărtașe preiești prioritatea elementului românesc, și să n'ar n'ar.

O parte de sufletul românesc timișorean este corul „Speranța” de care ne ocupăm în rândurile care urmează.

Corul „SPERANȚA” s'a născut din nevoile de manifestare ale timișorenilor din Fabric, spontan, prietenesc, desinteresat și cu tot elanul sufletului, așa cum se cade a fi orice inițiativă particulară. M'am apropiat de acest cor cu vădit interes la început și cu indoială că voi găsi cine știe ce lucru mare. M'am înșelat însă atunci când au văzut că de neogoiși sunt coriștii „Speranței” și căta dragoste revarsă în activitatea lor.

Corul „Speranța” crește și se dezvoltă în tinda bisericii ortodoxe române din cartierul „Fabric” așa cum îl stă bine ori cărei înjghebari corale românești, păstrând tradiția locului cu toată sfințenia. Căci nu trebuie să uităm că la Lugoj, de exemplu, corul „Vidu” și-a câștigat faima tot pornind din tinda bisericii ortodoxe iar la Caransebeș „Corul Catedral” a devenit o realitate culturală bănățeană tot prin activitatea depusă pe teren bisericesc.

De sine înțeles că „speranțistii” — cum le place lor să se numească — nu au înjghebat o reuniune corală pur bisericească. Repertoriul lor cuprinde cântecul românesc.

în toate ramurile sale. Dar iarăși nu-i mai puțin adevărat că acest cor cultivă cântărea bisericească într'o măsură și formă demnă de relevat. Am asistat la liturghia sfintei biserici din „Fabric” și am auzit corul „Speranța” dând răspunsurile liturgice. Te impresionează dela primul moment precizia executării, dovadă că mâna care-l conduce e stăpână pe cântăreți. Frumoasa îmbinare de voci, echilibrul melodic și contabilitatea sunt specificul acestui cor băbătesc, folosit cu măiestrie pentru a da o caldă interpretare bucăților executate.

Dacă pe plan artistic corul „Speranța”, tinde să devină din ce în ce tot mai perfect, conducerea corului, în fruntea căruia se află d. Ing. Cornel Manju președinte, prof. Caius Sević, dirijor, inv. Ion Bugariu vice președinte și Ion Romescu secretar general, — nu pierd nici o dată momentul ca această reuniune să fie o frumoasă realitate și pe plan social. Alături de învățarea frumosului meșteșug al cântării, membrii

„Speranței” se situează printre elementele de netăgăduită importanță românească, fiecare la locul său: meseriaș, muncitor ori funcționar, și pe plan social. Iată cum reuniunea corală „Speranța” a devenit un factor de viață românească și deci o frântură din sufletul orașului Timișoara.

Corul „Speranța” și-a început activitatea luând în studiere un repertoriu bogat atât din muzica bisericească, cât și laică. Ca muzică bisericească, studiază, marea operă a compozitorului Sabin Drăgoi „Liturghia Solemnă”.

Nu mă încumet să închei aceste rânduri fără să fac un apel către tineretul român timișorean ca să se înscrie în „Corul Speranța”. Au prilejul să se bucure de frumusețea cântecului românesc. Publicul român, iubitor de muzică, sprijinind moralicește și materialicește această societate corală, face pe drept cuvânt operă națională românească în Timișoara.

REPORTER

Condoleanțele Curții Regale bulgare pentru pierderea generalului Ioanițiu

Sofia, 21 (Rador.) — D. Hangieff, șef de secție la cancelariatul Curții Regale, a exprimat Vineri d-lui Caranfil, ministrul României, condoleanțe în numele regelui Boris, pentru moartea generalului Ioanițiu.

Cu aceeași ocazie, șeful protocolului a exprimat ministrului României la Sofia, condoleanțe în numele guvernului bulgar, iar un reprezentant al ministerului de războiu, a prezentat condoleanțe în numele armatei bulgare.

Vase de războiu britanice în porturile americane

Washington, 21 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB anunță:

Ministrul marinei a comunicat că mai multe vase de războiu britanice se găsesc în porturile americane în vederea reparatiilor, aprovizionării etc. Comunicarea arată că și alte vase britanice sunt ancorate în porturile americane, însă din motive tactice, numele lor nu

pot fi date publicității.

Deocamdată, ministrul marinei arată că următoarele vase de războiu britanice se află în porturile americane: vasul de linie „Warspite”, vasele purtătoare de avioane „Formidable” și „Illustrious”, crucișetorele „Delhi”, „Dido”, „Liverpool” și „Orion”.

LA CINEMA THALIA

Un film exotic! Senzațional!

Cântecul Aixei

cu IMPERIO ARGENTINO

cea mai mare cântăreață dansatoare și actriță spaniolă.

Un subiect palpitant din viața prinților Mauri.

O montare grandioasă!

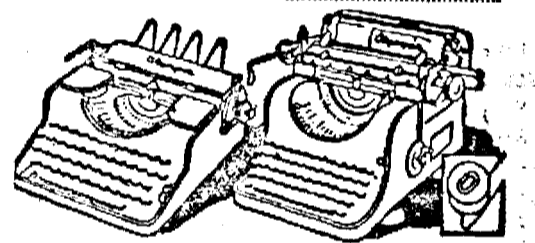
Germanii din Frontul Muncii reface o șosea de pe frontul de Est.

Sir Samuel Hoare, ministrul Angliei la Madrid pleacă la Londra

AMSTERDAM, 21 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB comunică:

Serviciul de informații britanic a anunțat Vineri seară că Sir Samuel Hoare, ambasadorul Marii Britanii la Madrid, va pleca săptămâna viitoare la Londra, pentru a face guvernului său o dare de seamă și a primi instrucțiuni.

Olympia

Mașini de scris pentru birou și voiaj

Reprezentant:

Stefan Kleitsch

Timișoara I, Str. Lonovici No. 5

Soția ambasadorului sovietic din Tokio a plecat spre Vladivostok

TOKIO, 21 (Rador.) — Agenția „Domei” află din Tsuroada, că soția ambasadorului sovietic la Tokio, Smetanin, precum și soțiile și copiii altor diplomați sovietici care făceau serviciu în Japonia, au plecat Vineri spre Vladivostok, pe bordul unui vas al cărui nume nu a fost divulgat.

Noul președinte al Consiliului de miniștri din Iran

Kabul, 21 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB comunică:

Postul de radio difuziune din Teheran, a anunțat că noul șah al Iranului, a numit pe d. Farughis în postul de președinte al Consiliului de miniștri. Ceilalți miniștri ai guvernului vor fi numiți ulterior.

Șahul a acordat o amnestie generală. Numeroși deținuți politici au fost puși în libertate.

PAGINA CINEMATOGRAFICĂ

Un actor genial într'un film monumental

EMIL JANNINGS în Președinția Krüger din filmul: „RĂSCOALA BURILOR“

În toate țările din lume a fost considerat totdeauna ca un eveniment artistic de prima ordine, premiera unui film, în care genialul actor Emil Jannings, avea o nouă creațiune de mare anvergură.

Căci ani de zile, ramane întipărită în memoria fiecărui spectator figura legendara intrupată de acest plasmator iara egal de apuri omenești.

De aproape un sfert de veac, marele maestru al scenei, Emil Jannings, lăscineaza cu arta lui, minime de oameni. A început cu mimul mut, și a răst extraordinară puterea lui, viziunea lui, în talmăciria iara de cuvinte de situații sufleteste. Num ai cu un gest, cu o mișcare, sau cu umbajul atar de elocvent ai ochilor lui. Ca și cea alt actor genmai, Charlie Chaplin, Jannings u are nevoe de text pentru filmele în care joacă. Și tocmai aci rezidă forța imbatăbilă a unei mari personalități artistice, să redea viața în aspectele ei variate, numai cu câteva semne convenționale, cu mimica expresivă a feței.

Un critic de artă a făcut justa constatare, că arta înseamnă a face mult cu puțin, arta fiind un alfabet expresiv. Deci și cinematograful își are limbajul lui specific, de imagini în continuă mișcare, iar artistul de valoare știe câteva gesturi caracteristice, cu atitudini simbolice să ne sugereze situații sufleteste dintre cele mai complicate.

Așa și Emil Jannings cu arta lui plastică. El nare nevoe de cuvinte. Pentru dânsul putea să-și continue existența filmul mut. Lui nu i-a venit într'ajutor filmul vorbitor, cu noiile lui mijloace tehnice, de exprimare în cuvinte și de și de înmulțire a semnelor expresive.

ECOURI BERLINEZE

CAMILLA HORN,

are cea mai formidabilă creație din cariera sa în: „BESTIILE ROȘII” (Crucișătorul Sevastopol) — un film de actualitate și de acțiune.

EMIL JANNINGS,

interpretează rolul lui Ohm Krüger din „RĂSCOALA BURILOR”, cel mai bun film al tuturor timpurilor. Partenerii lui sunt, frumoasa Gisela Uhlen și tânărul Werner Hinz.

Noi ne-am deprins de ani de zile la Emil Jannings, să descifrăm lesne, să cetim viața și o realitate sufletească îndărătul câtorva mișcări făcute de dânsul, fie și dintr'o încruntare a sprincenilor, fie din brațele ridicate, fie din spinarea ce o încovoiaie, dintr'un răs sarcastic, din privirea lui șireată sau din contractarea mușchilor feței. Iată o gamă infinită de gesturi, mișcări, atitudini de care se folosește și astăzi Jannings, care vorbesc mai mult prin arta lui de cât textul unui volum întreg, mișcări care ne deschid orizonturi de vieți reale, mișcări cari stărnesc emoțiuni puternice, dându-ne iluzia realității, unei vieți intens trăite în fața noastră. Avem impresia că Emil Jannings a crescut în același timp cu tânăra artă a filmului. Este aproape unicul mare actor care a pătruns toate tainele artei cinematografice și a luat cu toată seriozitatea mijloacele noi de expresiune artistică cu care se pot mișca inimile milioanei de spectatori, cu cea mai mare intensitate.

Și într'adevăr o mare personalitate ca Emil Jannings, știe să dea conținut, și expresiune unui mare film. Jannings apare ca un vrăjitor extraordinar, căci face minuni cu toate mijloacele de expresiune și de sugerare. Este actorul care impresionează. Știe să tacă și știe ce să spuie și când să spuie. E nesfârșit lanțul rolurilor sale biruitoare. Atâtea măști variate și antagonice. Ce n'a intrupat actorul acesta? Pe rege ca și pe cerșetor, pe conducător ca și pe prigonit, pe omul pierdut ca și pe cel mântuit, pe bietul necunoscut din masa anonimă ca și marea personalitate de pe culmea unei situațiuni și a unei vieți. Atlet și cântăreț. Micul dascăl și marele conducător al vieții economice. Rege prusac și altădată general rus. Magnatul industriei ca apoi să fie învățător de provincie. Odată apare ca nebun, altădată ca înțelept. O lumină mare sau o individualitate care-și păstrează calmul și vigoarea, știind să fie bun și generos. Apoi iarăși demonul negațiunei sau intruparea desfrâului.

Acum publicul românesc va avea prilejul să admire pe acest actor genial Emil Jannings întrupând pe președintele eroicului popor al Burilor din Africa de Sud, figura intrată în legendă a lui Paul Krüger.

OLGA TSCHEHOWA

„Cea mai bună inimă din lume”

Ce spunea compozitorul Mozart despre soția lui Constanța? Momente dramatice din viața soțiilor oamenilor celebri — vom vedea în filmul unei aventuri amoroase a compozitorului

„Răpirea din Serai” și „Nunta lui Figaro”

Și-au pus vreodată întrebarea d-rele și d-nele din Societatea noastră:

— Sunt fericite soțiile oamenilor celebri?

Căci multe fete cu imaginație aprinsă ar dori să fie sau soția unui vestit tenor sau tovarășa de viață a unui mare compozitor, a unui pictor sărbătorit sau a unui autor dramatic.

Ele însă nu știu cât de tragică e adesea situația soțiilor personalităților celebre.

Cu prilejul reprezentării marelui film din viața amoroasă a ceebrului compozitor Wolfgang Amadeus Mozart, ni se oferă prilejul să cunoaștem câteva taine din căsnicia autorului „Răpirea din Serai”. Avea perfectă dreptate Mozart să se exprime foarte însuflețit de bunătatea soției sale Constanța. Într'o scrisoare ce a trimis-o părintelui său, a spus următoarele despre Constanța:

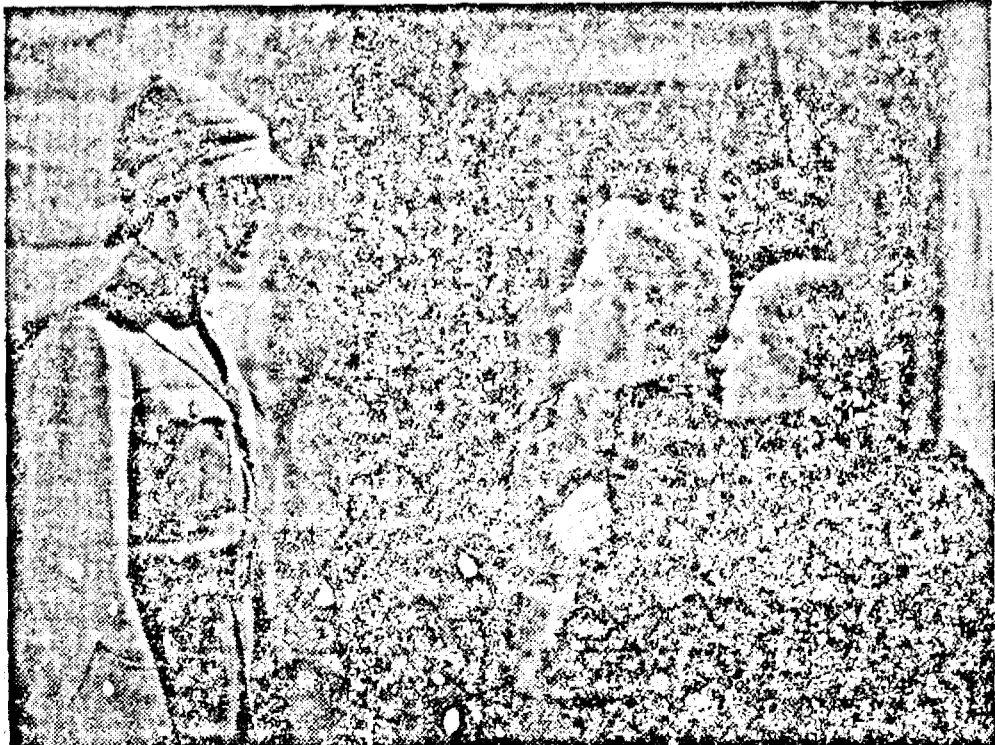
— Frumusețea ei constă în cel doi ochi mici și negri și în părul ei bogat. Humor nu are, dar o minte sănătoasă pentru a putea să-și împlinească îndatoririle de soție și mamă. Are cea mai bună inimă din lume. O iubesc și mă iubeste din tot sufletul. Atunci spune-mi puteam să-mi doresc o nevastă mai bună?”

Și din filmul „Melodia unei nopți” putem să ne încredințăm cum a suferit în tăcere soția lui Mozart când a aflat de una din aventurile lui amoroase. Îl știa de mult pe Mozart ce lute se aprinde pentru o frumusețe feminină. Și de aceea vom să-l lase să plece singur la Praga știa cum după o veche zicală germană: „Andere Städchen, andere Mädchen” (Alt târgușor alte fetișcane) și Mozart desigur va fi sărbătorit la Praga când i se va juca premiera: „Don Juan”. Și se vor ivi multe admiratoare, exaltate, care să jure omagii

le genialului compozitor. De aceea pri-tanța voia să fie cruțată de acest spect-căci suferă o femeie când își vede soț-turat de atâtea femei cu priviri apoge-Dar Mozart își iubea soția și ținea cu-preț să vie și ea la serbarea dela P-Ori în castelul contelui Schinzbeg, intis soția lui Mozart a preferat să se cul-ocla dată, lăsându-l pe compozitor să fi-bătorit la banchet și în serenada din-țrezindu-se în adâncul nopții, ea fas-tuși o plimbare în parcul castelului a-țr-un boschet să-și zărească soțul întren-șând pe contesa Eugenia. Cu suflocia bun și înțelegător, și mai ales disere- retrage cu pași ușori să nu știe soțleoa- l-a văzut, și să nu cunoască durerea la c-țească prin care a trecut. Dar în fa-ș-dân și-a pierdut voalul și Mozart l-a g-lunc tunci el a înțeles suferința Constan-ș-l-și E una din scenele cele mai emoțio-ș se mai bine redade din filmul romantic-ș e lodia unei nopți” (Eine kleine Nac-ș-1: sik).

„A înțelege totul înseamnă a în-tul” a spus o vorbă înțeleaptă Mad-Ștael. Cum Mozart a murit atât de-ș și a avut o viață atât de rodnică-ș tiuni vom înțelege și vom ierta așa-ș iertat și soția lui aventurile lui de-ș te. Și de compozitorul Puccini se po-ș te că pentru fiecare operă a lui a-ș altă muză inspiratoare. Una pentru-ș alta pentru Manon, alta pentru-ș Butterfly, alta pentru „Fata apus-

Deci a fi soția unui compozitor-ș înseamnă a vedea multe și-a ierta-ș Este concluzia cu care pleacă-ș încântat de frumusețile sentimentale-ș mul „Melodia unei nopți”, noua-ș a cinematografului german.

O scenă din uriasa realizare germană: „Răscobala Burilor”

ULTIMA ORĂ

Londra recunoaște dezastrul sovietic

Situația primejdioasă pentru comuniști la Petrograd, Odessa și Crimeea

AMSTERDAM, 21. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB transmite: Sâmbătă dimineața comentatorul Cyril Laykin a declarat următoarele la Radio Londra:

„Toată simpatia pe care o avem pentru cauza aliaților noștri nu ne poate împiedeca de a vedea că știrile de pe frontul de răsărit sunt foarte grave. Sovieticii recunosc că inamicul se află la porțile Kievului, orașul cel mai important din Ucraina.

Situația este hotărât critică. Dacă orașul Kiev ar fi ocupat, aceasta ar însemna o pierdere gravă pentru aliații

noștri și pentru noi. Căci în afară de importanța strategică a Kievului, se găsesc încercuite acolo mari forțe sovietice.

Pe tot frontul sovietic ne aflăm în

fața faptului că sovieticii au pierdut un procent foarte ridicat de materiale și oameni și că forțelor armate au de înfruntat bătălii grele la Leningrad, Odesa, Kiev și în Crimeea.

Decorarea Generalului Stumpf

Berlin, 21. (Rador.) — Fuehrerul și Comandantul suprem al forțelor armate, o conferit Crucea de cavaler al ordinului Crucii de fier generalului Stumpf, șeful unei flote aeriene.

Generalul Stumpf a comandat formațiile aeriene contra Mării Britanii, dobândind succese extraordinare.

Primind însărcinarea de a face pregătirile pentru conducerea războiului aerian la aripa de nord a frontului de răsărit, generalul Stumpf a obținut succese hotărâtoare cu formațiunile sale și pe acest nou câmp de luptă.

Avioane sovietice doborâte deasupra Constanței

Berlin, 21 (Rador). — Din izvor militar agenția DNB anunță că în cursul zilei de Sâmbătă în largul portului Constanța avioane de vânătoare germane au doborât trei avioane sovietice de luptă și după puțin timp artileria antiaeriană germană a

doborât un avion sovietic de bombardament prevăzută cu patru motoare.

Doborirea avioanelor sovietice se produce mai înainte ca ele să fi putut da vreun atac.

Măsuri pregătitoare de război în India

Shanghai, 21. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB transmite:

O nouă lege pentru apărarea Indiei promulgată la Simla semnaleză că toți indienii vor trebui să-și camufleze casele la ordinul guvernului. Totodată ofi-

ciul guvernamental de aprovizionare Simla anunță că toate mașinile și untele sunt supuse controlului guvernului și vor putea fi rechiziționate indiferent de data fabricării lor.

Finlanda confiscă bunurile străinilor

HELSINKI, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică:

Președintele Republicii a hotărât să prezinte Parlamentului un proiect de lege, prin care guvernul finlandez este autorizat să confisce bunurile aparținând străinilor și să le încorporeze în bunurile statului.

Cercurile bine informate declară că a-

cest proiect de lege a fost în tocnit ca măsură de represalii pentru confiscarea bunurilor finlandeze de alte state străine. Proiectul se referă la întreprinderile străine din Finlanda, precum și la orice fel de titluri de rentă etc., aparținând străinilor și aflate în Finlanda la 1 Aug. 1941.

O desmintire a Sfântului Scaun

Roma, 21. (Rador.) — Cercurile autorizate desmint categoric că e tendentios svonul răspândit de propagandă dușmană după care d. Atolico, ambasadorul Italiei pe lângă Sf. Scaun ar fi

făcut cunoscut Vaticanului că guvernul italian nu va mai tolera prezența în Italia a reprezentantului personal al președintelui Roosevelt pe lângă Sf. Scaun.

Mercenari ai bolșevismului arestați în Slovacia

BRATISLAVA, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică:

În mod oficial se comunică faptul că fosta delegație sovietică a avut la dispoziția sa o întreagă armată de agenți cari că-

lătoreau în toată Slovacia pentru a bolșeviza poporul slovac.

Au fost arestați mulți din acești mercenari ai bolșevismului.

O parte a delegației sovietice din America s'a întors în U. R. S. S. prin Alaska

Stockholm, 21 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB comunică:

Agencia Reuter anunță din Seattle, că cele două hidroavioane sovietice care au transportat recent o comisie militară în

Statele Unite, s'au înapoiat prin Alaska în URSS.

Pe bord se aflau numai 9 din cei 47 delegați sovietici cari plecaseră în Statele Unite precum și un alt călător.

Rehik Saydam, președintele Turciei a primit în audiență pe dr. Clodius, delegatul economic german

Istanbul, 21 (Rador.) — Oficial se anunță că d. Rehik Saydam, președintele consiliului de miniștri a primit Vineri la ora 11 pe d. dr. Clodius, șeful delegației economice germane și pe d. Menemen-

cioglu, șeful delegației turcești.

D. dr. Clodius, însoțit de d. Klalber, consilierul ambasadei germane, a depus Vineri după amiază o coroană de flori la mormântul lui Ataturk.

Foc mare în apropiere de Genova

Roma, 21. (Rador.) — Corespondentul agenției Havas-OFI anunță:

Un imens incendiu a izbucnit pe celebra colină Portefino din apropiere de Genova.

Focul a fost semnalat la ora 13 în cursul zilei de Vineri. Populația se află în siguranță. Sunt semnalati câțiva răniți.

Incendiuul continuă să se întindă cu o

violenta foarte mare, în direcția mogli. Peste 1300 pompieri au fost miși să stingă focul. Flăcările acestui incendiu pot fi văzute de la Genova.

Portofino are aspectul unui vulcan în plină erupție. Cauzele incendiului sunt cunoscute. Experții cred că nu va putea fi stins decât după câțiva săptămâni.